

PAROCHIE VAN DE H. MARTINUS te Groningen
(Oud-Katholieke parochie voor Groningen, Friesland, Drenthe en de
Noordoostpolder)

Parochiebrief 24-12-2023 No. 103.

KERSTMIS 2023

*De geboorte van Christus, detail van het altaarschilderij uit 1693 van Jan de Bray
in de Oud-Katholieke parochiekerk van de H. Georgius te Amersfoort.*

Inhoud:

- 1. Van de pastoor**
- 2. Kerstgroet van de bisschoppen**
- 3. Twee “Oud-Katholieke” televisieprogramma’s**
- 4. Diocesane livestreamvieringen**
- 5. Hoe wij vieren**
- 6. Thuiscollecte**
- 7. Veilige kerk**
- 8. Agenda vieringen**
- 9. Contact**

Eerstkomende vieringen

Zondag 24 december, 21.00 uur – Kerstnachtmis

Zondag 31 december, 11.00 uur – Zondag na Kerstmis

1. Van de pastoor

Als ik dit schrijf bereiden wij ons ook in onze parochie voor op het vieren van Kerstmis, het feest van de geboorte van Jezus Christus, de Koning van de vrede zoals de introïtus, de traditionele inleidingszang van de Kerstnachtmis Hem noemt. In het evangelieverhaal dat wij in de Kerstnachtmis zullen horen zingen de engelen in de velden van Bethlehem “Glorie aan God in de hoge en vrede op aarde aan mensen van zijn welbehagen”. Wij zingen dat in die viering ook letterlijk en figuurlijk op velerlei wijze en wij doen dat in een wereld waarin voor miljoenen mensen op aarde de vrede ver te zoeken is. Kun je gelet op die situatie maar niet beter in de Kerstnacht een toontje – of misschien wel vele toontjes – lager zingen? Nee, ik denk het niet. Juist ons zingen op verhoogde toon over vrede op aarde - en dat ook nog eens steeds weer herhalen - is ons protest tegen alle vormen van geweld en onderdrukking die vrede op aarde voor zoveel mensen ver weg doet zijn. Het is ook ons gebed tot God, ons beroep op Hem: “Scheur nu de hemel open, daal op aarde neer!” (cf. Jesaja 63, 19), laat komen het beloofde Rijk van vrede en gerechtigheid van Jezus Messias, geboren in Bethlehem. Ik hoop dat als wij in de Kerstnacht net de herders in het Kerstverhaal neerknielen bij het Kind in de kribbe, dat wij dan iets mogen ervaren van de doorbraak van een andere, een omgekeerde wereld, dat dit Kerstfeest een blijvende bemoediging mag zijn voor ons bestaan.

Collecte voor de voedselbank

De tweede collecte in december is – zoals ook in de voorgaande jaren - voor de voedselbank in Groningen. In de media werd in de afgelopen weken duidelijk gemaakt, dat er grote behoefte is aan levensmiddelen voor de voedselbanken, die door allerlei oorzaken momenteel minder als vroeger voedsel van de supermarkten krijgen en daardoor meer op de steun van particulieren zijn aangewezen. Dit sluit mooi aan bij de aanbeveling van het Collegiaal Bestuur voor de extra collecte in de maand december.

Het Collegiaal Bestuur schrijft over deze collecte:

“December is de maand van feest en gezelligheid, van licht in donkere dagen, van cadeautjes geven en ontvangen. St Nicolaas past daar goed bij en zelfs zijn vercommercialiseerde kerstvariant. Maar het grootste cadeau krijgen we van God zelf: zijn Zoon, geboren in de stal van Bethlehem. Hij verkondigt in woord en daad Gods liefde en sticht daarmee een mensengemeenschap die niemand uitsluit. Het Collegiaal Bestuur vraagt u evenals vorig jaar in deze decembermaand om bij te dragen aan een diakonaal project in uw naaste omgeving, bijvoorbeeld de voedselbank. U laat daarmee zien dat u als volgeling van Jezus in zijn voetspoor treedt en daadwerkelijk liefde verkondigt over de eigen grenzen heen.”

Zondag na Kerstmis/Oudjaarsdag

Albertha 35 jaar organist van de parochie

Op zondag *31 december* zullen we in de viering van de zondag na Kerstmis stil staan bij het feit dat *Albertha van het Hof* afgelopen november 35 jaar organist van onze parochie is geweest en dat zij met ingang van het nieuwe jaar wel niet helemaal van de orgelbank zal zijn verdwenen, maar dat zij het werk in principe zal overlaten aan onze drie andere organisten. Aan de viering van 31 december zal worden meegewerkt door de *Schola cantorum Wagenboren* o.l.v. Eddy Ufkes. Al vast op deze plaats onze grote dank aan Albertha voor haar vele jaren van grote inzet en trouw om met haar orgelspel onze eredienst muzikaal gaande te houden! Iets over haar eigen ervaringen kunt u lezen in het Kerstnummer van ons Parochieblad. In dit nummer ook de ervaringen van onze andere organisten: Hans Beek, Minze de Boer en Wietse Ouwejan.

Schola cantorum Wagenboren

Albertha tijdens haar 25-jarig jubileum als organist in de Oud-Katholieke Kerk ter gelegenheid waarvan het Collegiaal bestuur haar de Willibrord icoon uitreikte.

Omdat deze zondag ook *Oudjaarsdag* is besluiten we de viering en het jaar met het zingen van de lofzang *Te Deum laudamus* om God te danken, dat Hij - wat er ook in de wereld en in ons leven gebeurt - ons ook in dit jaar met zijn liefde en trouw heeft gedragen.

Parochieblad

De namen Parochiebrief en Parochieblad lijken veel op elkaar, maar zij zijn wel twee verschillende uitgaven. De Parochiebrief verschijnt iedere keer voorafgaande aan onze vieringen. Het Parochieblad verschijnt *driemaal per jaar*: een Kerst-, een Paas- en een Zomernummer. Hierin verschijnen onder redactie van Adrie Pasen achtergrond- en verdiepende artikelen, als ook regelmatig kunstbeschouwingen en gedichten. In dit nummer naast de ervaringen van onze organisten o.a. een tweetal artikelen van Joanna Paszkiewicz-Jägers en een tweetal bijdragen van Jan de Vries. De eerste bijdrage van Jan gaat over het middeleeuwse rijmverhaal over Beatrijs en de tweede is een beschouwing over het kwaad en de keuzevrijheid.

U krijgt het Parochieblad samen met de Parochiebrief per mail toegestuurd. In de kerk liggen ook een aantal gedrukte exemplaren van het Parochieblad, daarvan kunt u meenemen een cadeau geven aan mensen waarvan u denkt dat zij daar misschien wel belangstelling voor hebben.

Kerstgroet bisschoppen en twee “oud-katholieke” televisieprogramma’s

Onze *bisschoppen* hebben op de dag dat ik dit schrijf een *Kerstgroet* aan de kerk gericht. Die groet vindt u hieronder.

Wat u hieronder ook aantreft zijn doorverwijzingen naar twee televisieprogramma’s uit de afgelopen week, die allebei – de ene via een Oud-Katholieke geestelijke en de andere via Oud-Katholiek kunstbezit - aan Advent en de verwachting van God in ons leven aandacht geven. In de eerste is dat door een *gesprek met diaken Thelma Schoon*, de pas benoemde jonge theoloog des vaderlands, en in de tweede is door het bezoek van een kunsthistoricus aan de Oud-Katholieke *parochiekerk van Amersfoort* met bijzondere aan *Kerst gerelateerde schilderijen*.

Uit de parochie

Vorige week schreef ik dat de deuren aan de straatkant van de *kerk* en van de *pastorie* grondig onderhanden waren genomen en er weer picobello uitzien. Hierbij een foto van het resultaat van de kerkdeuren.

Ook vorige week schreef ik hoe ongelofelijk traag de ambtelijke, ook de rechterlijke molens draaien. Die verzuchting stond in verband met het meer dan noodzakelijke herstel van het *stucwerk* van de muur aan de altaarzijde, dat door vochtinwerking vanuit het buurpand voor een groot deel is losgeraakt. Deze week werd duidelijk dat in de laatste week van januari het *kort geding* tegen de eigenaren van het buurpand zal plaats vinden. Pas als zij de oorzaak van de wateroverlast aangepakt hebben kunnen wij met het herstel beginnen.

Wij wensen onze zieken in het bijzonder *Jan de Vries* in Assen en *Hans Vermeulen* in Haulerwijk en allen die in liefde en zorg rondom hen staan kracht en alle goeds.

Ik wens u allen een gezegend Kerstfeest en veel heil en zegen in het jaar van de Heer 2024.

Wietse van der Velde, pastoor

2. KERSTGROET VAN DE BISSCHOPPEN: ‘EEN ZALIG KERSTFEEST EN EEN VREDIG NIEUW JAAR!’

**Glorie aan God in de hoge – en vrede op aarde aan mensen
van zijn welbehagen**

**Gods licht doorbreekt alle duisternis,
zijn gerechtigheid maakte ruimte voor mensen in nood
zijn vrede is sterker dan alle oorlog:
“Heden is u geboren de Zaligmaker, Christus, de Heer
in de stad van David!”**

In Bethlehem wordt dit jaar op een bijzondere wijze Kerstmis gevierd. Onze geloofsgenoten aldaar hebben de voederbak met Maria's kind in een stapel stenen van een verwoest huis geplaatst en alle festiviteiten zijn er afgelast. Wij vieren Kerstmis in een wereld die door het geweld van onrecht en oorlog wordt gebroken, verder weg en dichtbij. Onze instemming met het lied van de engelen is ons protest tegen deze verwoesting van menselijke waardigheid. Als wij neerknielen voor het kind tonen we onze hoop op Gods heerlijkheid, een wereld waarin gerechtigheid tot vrede leidt, niemand hoeft te vluchten en elke mens deel van leven heeft.

Met deze verkondiging van vreugde
wensen wij u en onze hele wereld
een zelig Kerstfeest
en vrede in het nieuwe jaar anno Domini 2024

Barend Theodoor, aartsbisschop van Utrecht
Dirk Jan, bisschop van Haarlem

3. "Oud-Katholieke" televisieprogramma's THELMA SCHOON IN DE VERWONDERING

***De verwondering* met Thelma Schoon, zondag 17 december om 08.30 uur bij KRO-NCRV op NPO2.**

Vraag je deze adventstijd af: is er ruimte in mij om God te ontvangen? Zo niet, word dan stil. 'Als je stil wordt, hoor je ook meer.' Aldus Thelma Schoon, de kersverse Jonge Theoloog des Vaderlands. Met Annemiek Schrijver spreekt ze over de bijzondere weg die ze heeft afgelegd.

Thelma Schoon (27) is de nieuwe Jonge Theoloog des Vaderlands. Thelma is de dochter van een Oud-Katholiek priester en een dominee. Haar ouders namen haar als kind vaak mee bij hun werk. Dat betekende dat Thelma al op jonge leeftijd aanwezig was bij bijzondere momenten als ziekenzalvingen. 'Als kind voel je de trilling in de lucht hangen, er is iets van heiligheid aanwezig.'

Die bijzondere momenten zouden altijd bij haar blijven. Ook Thelma besloot uiteindelijk om in de voetsporen van haar ouders treden, ook zij ging theologie studeren. Afgelopen augustus werd ze gewijd tot diaken in de Oud-Katholieke Kerk, in een bijzondere ceremonie. Ze is naast diaken jongerenpastor in de kerk, en docent levensbeschouwing. Thelma wil jonge mensen meegeven dat zij er onvoorwaardelijk bij horen. "Ik wil graag van betekenis zijn voor anderen, en ik wil andere mensen laten weten dat het ook goed is dat zij er zijn."

a. Binnenste buiten in Amersfoort

In het programma Binnenste buiten (KRO-NCRV) van vrijdag 15 december om 19.15 uur was een item te zien met de titel *Geert bezoekt een voormalige schuilkerk*. De kerk die door de kunsthistoricus Geert Pruiksma bezocht werd is de Oud-Katholieke Kerk van de H. Georgius aan 't Zand te Amersfoort. Dat hij deze kerk in de tijd voor Kerstmis uitzocht heeft o.a. te maken met de thematiek van een aantal schilderijen in deze kerk. Het altaarschilderij stelt de geboorte van Christus voor (zie pag. 1 van deze parochiebrief) en in het schip van de kerk hangen schilderijen met hetzelfde thema en de aankondiging van de geboorte van Christus. Het is de moeite waard om deze uitzending in de Kersttijd eens terug te zien en u neemt dan ook nog eens een kijkje in het kerkgebouw van onze "naamparochie". U kunt dat o.a. doen via de website van de Oud-Katholieke parochie Amersfoort.

Aankondiging van de geboorte, Hendrick Bloemaert, 1669

Aanbidding door de herders, Hendrick Bloemaert, 1659

4. Diocesane livestreamvieringen

Iedere zondag en op de belangrijkste feestdagen wordt voor het aartsbisdom Utrecht een livestreamuitzending om 10.00 uur vanuit de kathedrale kerk te Utrecht verzorgd. Op de landelijke website van de OKKN www.OKKN.nl kunt u de link aanklikken.

5. Hoe wij vieren

In juni 2022 zijn alle coronamaatregelen die het kerkelijk leven beperkten vervallen. In de gemeentevergadering op 18 juni hebben we over manier van vieren in onze parochie het volgende afgesproken:

1. Bij het uitwisselen van de vredegroet kan men elkaar met het geven van een hand, een hoofdknik of een lichte buiging “vrede” wensen.
2. De heilige communie wordt in een kring onder twee gedaanten uitgereikt. De hostie wordt door de priester uitgereikt. De kelk wordt door een assistent vastgehouden; men kan uit de kelk drinken of de hostie in de wijn dopen.

Wietse van der Velde, pastoor

5. De ‘thuiscollecte’

U kent allemaal dit zinnetje uit de afkondigingen: *“De collecte tijdens het offertorium is bestemd voor het mogelijk maken van onze vieringen”*... Onze vieringen zijn gelukkig hervat, maar nog niet iedereen durft het aan naar de kerk te komen of men is om andere redenen verhinderd de viering bij te wonen. En toch gaan de kosten gewoon door. Het Bisschoppelijk Bureau herinnerde ons, juist vanwege die doorgaande kosten, de inkomsten uit de thuiscollecten daarom niet te vergeten. Terecht natuurlijk.

Verschillende parochies hebben verschillende oplossingen. Wij stellen voor om het simpel te houden. En dat is dat u gewoon af en toe een bedrag overmaakt op de bekende bankrekening van de kerk.

Rekeningnummer van de parochie is:

NL12INGB0003941884 t.n.v. Oud-Katholieke parochie v.d. H. Martinus te Groningen,
onder vermelding van 'thuiscollecte'.

Dan weet Christa wat de bestemming is. (Bijkomend voordeel van overmaken is ook nog dat het daarmee aftrekbaar is van de belastingen).

6. Veilige kerk

De OKKN hanteert een actief beleid om een veilige kerk te waarborgen. Alle informatie hierover is te vinden op de website: <https://oudkatholiek.nl/organisatie/veilige-kerk/>

7. Agenda vieringen en overige activiteiten

Vieringen in Groningen, parochiekerk van de H. Martinus, Witte de Withstraat 2:
vieringen iedere 1^e, 3^e en 5^e zondag van de maand om 11.00 uur.

Voor de vieringen met *Kerst, de Goede Week en Pasen* en eventuele andere bijzondere vieringen: zie de agenda in de parochiebrieven voorafgaande aan die dagen.

Zondag 24 december, 21.00 uur – Kerstnachtmis

Zondag 31 december, 11.00 uur – zondag na Kerstmis

Zondag 7 januari, 11.00 uur – viering hoogfeest van Epifanie

Vieringen Grace Church (van de Anglicaanse gemeenschap):

iedere 2^e en 4^e zondag van de maand om 10.30 uur in onze kerk.

Eucharistievieringen Friesland, Caeciliakerk, Tsjerkepaed 26, 9081 AT Lekkum.

Iedere eerste zaterdag van de maand om 19.00 uur

8. Contact

Oud-Katholieke parochie van St. Martinus te Groningen

deservitor (waarnemend *pastoor*):

can. drs. Wietse van der Velde,

Jan R. Stuuatstraat F8,

9663 SE Nieuwe Pekela

tel. 0597 221080/06 481 99 493

secretaris

mevr. Renée Lokman

mail: secretaris@groningen.okkn.nl

contactpersoon Friesland:
dhr. Pieter van Hes
mail: ptvhes@xs4all.nl

